

AB-INFORMATIEBRIEF

datum: 03 februari 2026
onderwerp: Afhandeling Motie Waterkwaliteit (AB 2 oktober 2024)
portefeuillehouder: Arnold Jansen
nadere informatie: m.smits@waterschaplimburg.nl/ Strategie

Motie Waterkwaliteit

Op 2 oktober 2024 heeft het algemeen bestuur de motie waterkwaliteit aangenomen. Met deze motie wordt het dagelijks bestuur opgeroepen om:

1. *in overleg met mede-overheden (ook buitenlandse) te treden om bronnen van vervuiling actief op te (laten) sporen en hierop te (laten) handhaven en de resultaten van dit overleg uiterlijk in Q2 van 2025 terug te koppelen aan het AB;*
2. *gezien de opgaven in KRW en de komende richtlijn stedelijk afvalwater (ERSA) uiterlijk in Q3 van 2025 een plan te presenteren inzake te nemen maatregelen op onze RWZI's voor het optimaal zuiveren van ons afvalwater en daarbij te streven naar 0-emissie;*
3. *een plan op te stellen waarbij intensiever toezicht resulteert in verdere verbetering van oppervlakte en grondwaterkwaliteit.*

Het navolgende beschrijft de aanpak van deze motie en de behaalde resultaten.

Bronnen van vervuiling opsporen

Het waterschap is eind 2024 gestart met het traject 'Joint Fact Finding' (JFF) met de buurlanden. JFF is een intensief traject met de waterbeheerders van de buurlanden waarbij geconstateerde waterkwaliteitsknelpunten worden geagendeerd. De resultaten van dit proces hebben ook een formele rol in de KRW-verantwoording van de provincie richting Rijk en EU. Met Duitsland (deelstaat Noordrijn-Westfalen) is dit proces inhoudelijk al doorlopen. Met Vlaanderen en Wallonië wordt dit proces nu opgestart.

Samen met de waterbeheerders in Noordrijn-Westfalen zijn de 14 grensoverschrijdende KRW-waterlichamen geanalyseerd. Alle gegevens zijn verzameld in factsheets en digitale, internationaal toegankelijke GIS-kaarten. Daarnaast is een inventarisatie gedaan van de verschillen in KRW-aanpak tussen Nederland en Duitsland.

Alle resultaten zijn gedeeld met de ministeries in Nederland en Duitsland en besproken tijdens de jaarlijkse Duits-Nederlandse Permanente Grenswatercommissie (PGC). Het JFF-project is zeer goed ontvangen en dient als een voorbeeld voor andere grensoverstijgende regio's. Er is een aantal vragen meegegeven waarop de PGC eind dit jaar/begin volgend jaar antwoord op zal geven.

In 2026 krijgt het JFF-project met Duitsland een vervolg waarbij de mogelijke handelingsperspectieven voor de toekomst worden bepaald: welke gezamenlijke stappen kunnen we zetten om de waterkwaliteit te verbeteren? Dit in de context en het besef dat Duitsland een soevereine staat is die zelf het tempo en de mogelijkheden hierin meebepaalt.

Verder is er individueel bestuurlijk overleg met alle gemeenten in Limburg over de overstortproblematiek en de vergunningverlening en toezicht en handhaving van indirecte lozingen. Ca. 8 gemeenten zijn tot nu toe bezocht. De overleggen helpen in de bestuurlijke bewustwording van het thema waterkwaliteit.

Met de omgevingsdiensten is er eveneens bestuurlijk overleg: met de Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD) is gesproken en met de Omgevingsdienst Zuid-Limburg wordt nog een gesprek ingepland. Daarnaast wordt er momenteel ambtelijk samengewerkt in 'pilot Roermond' met betrekking tot indirecte lozingen.

Plan voor de RWZI's

De toekomstige maatregelen op RWZI's worden uitgewerkt in de Waterketenstrategie 2040. De doelen van de KRW en van de Richtlijn Stedelijk Afvalwater zijn uitgangspunten voor de te hanteren strategie per gebied c.q. RWZI. Voor de KRW geldt het Limburgs effluentbeleid (LEB) als kader, en daarvoor zijn (voor de rwzi's die nog niet voldoen) de projecten in uitvoering of in voorbereiding voor realisatie uiterlijk eind 2027. Voor rwzi Hoensbroek vindt een variantenstudie plaats, en bij de rwzi's waar verstorende lozingen optreden zetten we in op aanpak bij de bron. Wat de herziene Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater (ERSA) betreft komen er bovenop de KRW-opgaven nog additionele doelstellingen, bijv. 80% verwijdering van medicijnresten, monitoring, reductie van overstorten, etc. De opgaven zijn o.b.v. de EU-wettekst in beeld, maar de exacte definities en interpretatie zijn momenteel onderwerp van gesprek tussen Brussel en de lidstaten. Een compleet en definitief plan is er nu nog niet en kan pas gemaakt worden als de EU-richtlijn is vertaald naar nationale wet- en regelgeving (medio 2027). In de waterketenstrategie zal bekeken worden hoe we adaptief deze nieuwe ontwikkelingen kunnen blijven meenemen.

Plan van aanpak toezicht

Het intensiveren van toezicht en handhaving voor waterkwaliteit is één van de maatregelen waarvoor een plan is gemaakt in de KRW-Impuls van WL. Vanaf 2026 wordt de capaciteit hiervoor uitgebreid met 2 FTE ten behoeve van toezicht en handhaving op directe lozingen, glastuinbouw en open teelt. In het Beleidsplan Toezicht en Handhaving wordt jaarlijks afgewogen wat prioriteit krijgt.